

J. Miljutin

„NEIUD ÄREVIL“

J. Miljutin

„NEIUD ÄREVIL“

operett 2-es vaatuses

* * *

Lavastaja — Vene NFSV rahvakunstnik **Georgi Ansimov**

Dirigent — Eesti NSV rahvakunstnik **Kirill Raudsepp**

Kunstnik — **Marina Sokolova**

Režissöör — **Sulev Nõmmik**

Tantsud — Eesti NSV teeneline kunstitegelane **Mai Murdmaa**

Koormeistrid — Eesti NSV teeneline kunstitegelane **Uno Järvela**
ja **Peeter Lilje**

Orkestri kontsertmeister — **Arved Jakobi**

Eestindajad — **Lembe Hiidel** (tekst) ja **Hardi Tiidus**
(laulutekstid)

Esietendus 15. novembril 1973. a.

Osalised:

Ivan Ohljabin-Suslo, vojevood	— Endel Simmermann
	Ervin Kärvet
Maria Nikitišna, tema naine	— Asta Vihandi
	Maarja Haamer
Marfa, nende tütar	— Helgi Sallo
	Helgi Toom
Matvejevna, Marfa amm	— Eesti NSV teen. kunstnik
	Aino Külvand
	Viivika Vasar
Timofei Bessomõka, skomorohh	— Eesti NSV teen. kunstnik
	Harry Vasar
	Arvo Laid
Nastasja, tema naine	— Mare Jõgeva
	Asta Vihandi
Sapun-Tjujakin, Moskva bojaar	— Eesti NSV teen. kunstnik
	Endel Pärn
	Sulev Nõmmik
Juri Tokmakov, kirjutaja	— Eesti NSV teen. kunstnik
	Voldemar Kuslap
	Illart Orav
Buhhalova, lesknaine	— Eva Meil
	Eve Neem
Darja, tema tütar	— Katrin Kumpan
	Marju Tarre
Agafon, mölder	— Uno Kreen
	Tõnu Bachmann
Glebov, aadlimees	— Valdo Peetri
	Vello Viisimaa

Anfissa	} tema tütreid	Kaja Sildna
Lukerja		Niina Veesaar
Paraskeva		Galina Šamarinna
Glafira		Renate Kahru või Helmi Kann
Kretšetov, aadlimees	—	Enno Eesmaa Rostislav Gurjev
Ustinja, tema tütar	—	Marvi Taggo Veronika Talvar
Kikin, aadlimees	—	Artur Linnamägi Harald Kard
Kukin, aadlimees	—	Mait Robas Tiit Tralla
tema tütreid		Berta Krumm Teesi Viisimaa ja Piia Tiitus
		Helju Aren
Troška, veskipoiss pristavid	—	Eduard Klas-Glass Verni Kirs Rinald Bamberg või Heino Rikas Tiido Kulles või Harald Kard

GEORGI ANSIMOV

Niipalju kui mäletan, olen alati kuulnud suurepärasest Tallinna teatrist «Estonia», mis oma repertuaariga, mängumaneeriga, lõpuks üldse loomingulise positsiooniga kuulub Nõukogude Liidu loomingulise pere eredas plejaadis kõige progressiivsemate teatrite hulka.

Usna hiljuti tutvusin ma isiklikult selle teatri töötajatega. Moskvasse, Moskva Operetiteatrisse saabus brigaad, et lavastada «Muinaslugu muusikas» ja esmakordselt (ei, mitte esmakordselt — enne seda oli käinud Epp Kaidu Tartust lavastamas «Vaikset perekonda», enne teda dirigeeris Eri Klas «West Side'i lugu»), kuid esmakordselt hakkas Moskva teatris sellisel hulgal, sellises mastaabis kõlama eesti keel.

Moskva artistid töötasid püüdlikult. Nad püüdsid tungida sügavamale Tiiu, Ennu, Sulevi, kõigi «Muinasloo» osatäitjate iseloomudesse. Ei tea, kuidas teie vaatekohast, kuid meie, Moskva omast läks see töö korda ja me mängime «Muinaslugu» siia maani armastusega, kaasahaaratuina ning seda armumist on näitlejad püüdnud edasi anda oma gastrollidel Tallinnas, kui neid on palutud kaasa teha siinses «Muinasloos».

Ent aeg tõttab ja vajalikud on uued vastastikused kohtumised. Üheks selliseks on tänane «Neiud ärevil» «Estonia» laval.

See operett tuli Moskvas lavale kaks aastat tagasi ja muutu-matu eduga mängitakse teda tänase päevani.

«Neiud ärevil» on kirjutatud umbes kolmkümmend aastat tagasi J. Miljutini poolt koostöös M. Galperiniga ja V. Tipotiga. Miljutini muusika, mis on üles ehitatud rahvuslikel intonatsioonidel, tõmbas endale teatrite tähelepanu ja operetti mängiti paljudes linnades, kuid hiljem hakkas huvi langema. Ja ongi arusaadav, kuna Galperini ja Tipoti libreto oli operetlikkuse kõrval-maitse — selle halvas tähenduses — juures ja see erines teravalt Viktor Krõlovi näidendist, mis oli libreto aluseks.

Võttes «Neiud ärevil» lavastamiseks 1971. aastal, otsustas Moskva operetteater maksimaalselt läheneda algallikale ja tegi kõik, et tekst oleks tänase vaataja vääriline ning operetlikud kompromissid eemaldati. See andis end positiivselt tunda ja puhta armastuse teema ning inimväärikuse eest võitluse teema hakkasid kõlama tugevamalt ja veenvamalt.

Uus kirjanduslik redaktsioon, uus instrumentatsioon, lõpuks veel ka päris uus trupp — ja tulemuseks saime täiesti uue etenduse, mis teatrikülastajate poolehoidu võitis ja millele ajakirjan-dus kõrge hinnangu andis.

Ja nüüd toimuvadki proovid «Estonia» laval. Teatri traditsioonid, mis seisnevad selles, et tema lava on kohaks nii ballettidele, ooperitele kui operettidele, on tema trupist teinud tõelised teatri professionaalid — proovid solistide ja kooriga kinnitavad seda.

Trupp võtab kergelt vastu talle pakutava ja lavastaja ning kollektiivi vahel tekib see kena side ja too mõistmine, mille puhul on töötamine nauding.

Loodan, et koostöö selliste huvitavate kunstnikega, nagu seda on S. Nõmmik, K. Raudsepp, H. Sallo, I. Orav, E. Meil jt. saab olema produktiivne kuni lõpuni ja muidugi jään ma lootma ainult headele tulemustele. Ning edaspidi...

Edaspidi tulevad jälle vastastikused gastroleerijate ja nende gruppide vahetused ning uued plaanid.

31. okt. 1973. a.

Lavastusala juhataja — Ülo Matesen

Dekoratsiooniala juhataja — Feliks Thaling

Valgusala juhataja — Vello Kuusik

Grimm ja parukad — Serafima Gromova

Kostüümiala juhataja — Leida Särev

Rekvisiidiala juhataja — Meta Kalt

Lavameister — Heinrich Toots

Etendust juhhib — Vello Viisimaa